

LA SALLE

I mai de djézembro

On coou que le verdjè son topoou de blan,
lo tralie pi delecate de to l'an pou ognan-i.
Fouu que lo ten suche bièn quai é pistoou frette;
se lo térèn dzale l'è oncò mieui.
Vitto lo mateun Toninno arue avouéi sa voya de rie
é se cutéi bièn moloou.
Lo pouèa l'è ihoou ongréichà a tsahagne,
la vatse dza a cartéi l'è pendua a la coo .
L'è l'eua de comenhiè a tsapléi totte, a petchoou petchoou bocón.
Adón, pe le seuisesse é le salàn vardèn la tséa pi mégra
é djondèn an mia de laa.
An raga pase a la machinna dou u tréi bocón pe coou,
fouu pouu apeutréi lo pleuro!
Can la poha l'è preui garva Toninno pren la coueuillèa
é to todzèn mezeue le gou.
Shhhut! L'è ontrèn a contéi! Tcheucca de paivro,
an mia de soou é qui iàn modéi?
Lai va gn ommo di groou bréi,
pe veriè amodo é amoueléi to d'on cotéi.
Lechèn prende de gou,
betèn mocque le tartuffle é le raise su lo fouà.
Gn atendèn pouèn bae on creppe
é medjè an pouegnà de « ravioli ».
- Son-he bon ? - Von beun bo !
Don la groousa tseuidée l'eue boleucque dai gran ten,
tornèn i tralie é quetèn de bartaléi.
Le fenne plummon le tartuffle, le rague coppon le raise...
"Betooude dobblo gan que l'è couezèn!"
Cotchón tornèye vitto s'aprotchè a la tobla
pe tsapléi le couenne, pai feyèn oncó an mia de codegueun!



lo gnalèi



Région Autonome
Vallée d'Aoste
Regione Autonoma
Valle d'Aosta

Assessorat de l'Éducation
et de la Culture
Assessorato Istruzione
e Cultura

LA SALLE

...“Pappa le couenne son due, lamo pouu”, é pappa molle le cutéi, llu l’è bon!

«Apréi pasa-le-zè dou coou a la machinna, iàn-pe Toninno le-z-aséizon-éi.»

Tcheu le bocón son preste p’ataquéi avouéi le bodeun, don la matte l’è to tsaploou.

Le couuhe d’aille don on pateun blan pe baillè de gou i veun (betèn mocque séi bon) que couè su lo fouà.

Lo san rodzo é brillèn vouéidjà don la matte onsemblo a...

...torne areuéi Toninno avouéi sa fameuza coueuillèa, todzò la méima, foou pouu se trompéi!

Pouije di gobelette, on creppe i mandzo de la coueuillèa é to to-dzèn :

la gneue moscatte, é l’è bo, lo paivro, é l’è bo, la soou, é l’è bo, la canalla, pouu treutte, é l’è bo!

É modda é veuria to lo pahón, don totte le cougne, canque i fon!

Quetèn oncò so on moman-ette a repozéi, aprestèn lo reste pe posai contchan-ì.

Cotchón betèye le fiselle é le bouéi a ben don l’eue, pai fon pouu de gneui.

An raga féi la flotta, la tchan avouéi le dae mae é l’otra coppe : on creppe secque, senza rahiè !

Mamma lame pouu tan é adón l’è tanta que agouhe la poha di seuisseuse: va bièn pai, l’a preui gou.

L’è l’eua d’ataquéi a ombotéi.

Tsapèn tréi balle poueunte su la tobla, pe sisse que son bon a on-fiseléi.

Le-z-otre tsardzon la machinna a ombotéi, an polotta de poha pe coou è *stchaff* bo don lo pleuro!

An raga veurie la manivella é Toninno onfeuille lo bouéi , se éidze todzò avouéi on pateun blan.



lo gnalèi



Région Autonome
Vallée d'Aoste
Regione Autonoma
Valle d'Aosta

Assessorat de l'Éducation
et de la Culture
Assessorato Istruzione
e Cultura

LA SALLE

Lo fi a l'entò de la poueunte,
lo bouéi bièn sarouu i sondzón é ià,
on gneui é on déi apréi l'otro.
Apréi l'è mamma que crée totte le tsan-ie pe fée saillì l'èa.
Tanta melatte le tsaèn envo de totte seutte bon-e bague
su pe le-z-étseléi, canque a la tsambra de la tséa.
Ivre é hllouu la porta tcheu le coou ;
le tsatte dèyon fran pouu euntréi.
Le seuisseuse, le salàn, le bodeun é le codegueun
son pendù protso méi dèyon pouu se totchè, jaméi.

Ara an mia de pachèn-he,
foou baillè lo ten de bièn setchè.

Mersì Toninno pe to sen que t'ouu onhègnà,
pe le dzornéi pasée a tsegnoléi,
é pe totte le conte de seulle dzée d'on coou
que no-z-an tan fa rie !



lo gnalèi



Région Autonome
Valleé d'Aoste
Regione Autonoma
Valle d'Aosta

Assessorat de l'Éducation
et de la Culture
Assessorato Istruzione
e Cultura

Texte écrit par:

Félicie Charrey

Texte inédit - 2018
Rédacteur : Félicie Charrey
Transcription: Guichet Linguistique